

De Steenkapper

Familiekrant 20

i.wijdemans@hetnet.nl

januari 2014

Allereerst iedereen een goed en gezond 2014 toegewenst.

We gaan weer verder met het in de tijd zetten van onze voorvaders. Deze keer Cornelis Weijdemans en Anneke Laurysen.

Cornelis Diercken Weijdemans is geboren in Raamsdonk en gedoopt in Groot Waspik op 2 maart 1681. Zijn vrouw, Anneke Laurysen is geboren en gedoopt in Dongen op 19 december 1683.

Ten tijde van hun geboorte rommelt het nogal in Europa. In 1683 begint de Grote Turkse oorlog tussen het Ottomaanse rijk enerzijds en de Derde Heilige Liga anderzijds. De oorlog duurt van 1683 tot 1699. Het Ottomaans leger, groot 140.000 man, belegert in juni 1683 Wenen. Maar het beleg wordt in september gebroken door een strijdmacht van 30.000 Poolse, Oostenrijkse en Duitse troepen. Hierna trekken Turkse troepen nooit verder Europa binnen. In 1686 trekt Turkije ten strijd tegen Rusland, omdat het Russische rijk zich aansluit bij de Heilige Liga.

In Frankrijk maakt koning Lodewijk XIV een einde aan het Edict van Nantes. Dit edict hield in dat de hugenoten (protestanten) recht hadden op uitoefening van hun geloof en garnizoensrecht in een paar Zuid-Franse steden. Door het einde van dit Edict worden de hugenoten in Frankrijk tot ongewenste personen verklaard. Ze vluchten naar de Duitse landen, naar Engeland en naar de Republiek der Verenigde Nederlanden.

Maar Lodewijk XIV eist in 1684 ook de Rijnpalts op, omdat zijn schoonzuster de rechtmatige erfgenaam van het keurvorstendom zou zijn. Tegen deze Franse claim wordt in 1686 de Liga van Augsburg opgericht, waarbij in 1689 ook koning-stadhouder Willem III van Oranje zich aansluit.

In de Nederlanden nodigt Adriaen Paets in 1681, een Rotterdamse regent en bewindhebber der Oost-Indische Maatschappij, de Franse theoloog Pierre Bayle uit omdat Lodewijk XIV de Franse protestantse universiteiten had laten sluiten.

Bayle hield zich voornamelijk bezig met het bestrijden van bijgeloof en vond dat niet te scheiden van geloof. In zijn tolerantie ging hij verder dan menigeen, ook ketters vielen daaronder. De aanwezigheid van Bayle brengt vervolgens andere geleerden naar de stad Rotterdam.

In de Koloniën krijgt de VOC in 1680 het aan de stok met het sultanaat Bantam, die rampzalig uitvalt voor het sultanaat. In 1683 moet Bantam zich overgeven en verliest Buitenzorg op West-Java en Priangan aan de VOC.

Adriaen Paets

Bantam blijft in naam onafhankelijk maar wordt gereduceerd tot protectoraat van de VOC. De Engelsen verdwijnen in 1684 uit Bantam

Erg belangrijk voor o.a de VOC waren de zeekaarten. De Nederlandse cartograaf Johannes van Keulen maakte samen met collega-cartograaf Claes Jansz. Vooght in 1681 nieuwe zeekaarten genaamd "de Nieuwe Lichtende Zee-Fakkel". Deze vijf delen tellende atlas werd al snel ingekort tot Zee-Fakkel. De vijf delen verschijnen van 1681 tot 1684 en bevatten meer dan 130 nieuwe kaarten.

In 1678 werd de vrede van Nijmegen ondertekend. Lodewijk XIV en zijn bondgenoten trokken zich terug uit Duitsland. Door al deze oorlogshandelingen waren de dorpen in de Langstraat ernstig getroffen. Zij verzochten al spoedig vrijstelling van de in 1672 voorgeschreven volksbewapening. De reden van hun verzoek was dat de meeste inwoners 's zomers elders hun kost hadden moeten verdienen en dat zij door de dreigende inundatie en verlies van hun oogsten niet eens in eigen levensonderhoud konden voorzien, laat staan de kosten van bewapening konden opbrengen.

De inundatie en de vorderingen van hun vaartuigen maakten ook een eventuele vlucht onmogelijk, terwijl gewapend verzet tegen de vijand de toestand alleen maar zou verergeren.

Overal waar de Fransen waren verschenen lieten zij hun sporen achter. Brandstichting, moord, plundering en verkrachting veroorzaakten veel leed. In 1672 hielden de Fransen in deze streek op ergerlijke wijze huis. Het dorp Dongen werd verwoest en twee dagen later (op 20 juli 1672) verbrandden zij de kerk en op vijf na alle huizen aan de Straat (de huidige Hoofdstraat) te 's Gravenmoer. Eén van de redenen van die brandschatting was het feit dat 's Gravenmoer de geëiste belastingen niet vlot genoeg betaalde. Waspik bijvoorbeeld, werd gelast fl. 1250,- en 18 stuks vee per twee maanden af te dragen. Naast dit alles moesten nog tal van verplichte diensten verricht worden. Veel vluchtelingen uit de dorpen, waar de Fransen brandstichtend doortrokken, streken met hun vee neer in de wei- en hooilanden van Waspik en omgeving omdat zij zich daar onder de rook van de vesting Geertruidenberg veiliger achtten.

In deze rumoerige tijd werd Cornelis Weijdemans in Groot Waspik gedoopt omdat er in Raamsdonk geen katholieke kerk meer was, zoals ik in een van de andere familiekranten heb uitgelegd.

Zijn vrouw Anneke Laurysen is in 1683 in Dongen geboren en gedoopt. Dongen had een schuurkerk sinds 1648, nadat de protestanten de oude kerk aan de Kerkstraat aan het eind van de Tachtigjarige Oorlog in bezit hadden genomen. Katholieken konden voortaan alleen nog in onopvallende kerkgebouwen clandestien hun godsdienst belijden. Het kerkhof rond de oude kerk bleef echter wel in gebruik als begraafplaats voor alle Dongenaren.

In 1701 brak de Spaanse Successieoorlog uit. Lodewijk XIV vond het wel een goed idee om de Spaanse troon aan zijn kleinzoon cadeau te doen. Aangezien een vijandelijke aanval in de Republiek tot de mogelijkheid behoorde, werd opnieuw besloten tot instelling van de inundatie rond Geertruidenberg. Die inundatie werd zelfs nog uitgebreid tot een heuse zuidelijke waterlinie die zich uitstrekte van Sluis tot Grave. Daarvoor werd onder andere een nieuwe afsluiting van de Donge bij Geertruidenberg, de z.g. Statendam, in gebruik genomen.

Ondanks de bouw van deze waterlinie en de ongemakken die daaruit voortvloeide trouwde Cornelis en Anneke in december 1703 in Groot-Waspik. Mogelijk zijn de ouders van Anneke verhuisd naar Raamsdonk of Waspik en zijn ze gevlucht uit Dongen, omdat in Groot-Waspik het huwelijk plaats vond. Zeker is dat het echtpaar in Raamsdonk is gaan wonen.

Nabij Waspik kwam een verdedigingswerk om de verdedigingslinie 'waterdicht' te maken. Dat moest voorkomen dat over de hoge zandrug (die niet onder water gezet kon worden) een oprukkende vijand uit het zuiden richting Geertruidenberg kon marcheren. De gevolgen

waren onthutsend. In 1704 stond een groot deel van het dorp onder water. Bomen waren verrot, het meeste bouwland en de turfvelen waren onbruikbaar. Vele inwoners moesten elders ondergebracht worden aangezien hun huizen door het water niet meer bereikbaar waren.

Het echtpaar Cornelis en Anneke Weijdemans kreeg 14 kinderen waarvan er vier zeer jong gestorven zijn. Alle kinderen zijn in Raamsdonk geboren, maar weer gedoopt in Waspik. Het moet een verschrikkelijke tijd geweest zijn als delen van Waspik onder water stonden terwijl men toch de kinderen daar liet dopen. Het laatste kind Petrus wordt in 1728 geboren terwijl zeven jaar later hun moeder sterft op 3 juli 1735, 51 jaar oud. Hun vader sterft op 4 september 1759, hij is dan 78 jaar. Beiden zijn in Raamsdonk begraven, zeer waarschijnlijk bij de oude St.Lambertuskerk die sinds 1609 in handen van de protestanten was, want pas in 1787 krijgt Raamsdonk toestemming om een schuurkerk te bouwen. Voor die tijd werden er heimelijk misvieringen gehouden bij particulieren.

Vooraan gevallen burgers 1940-1945. Achter aan 't oude kerkhof

Joseph Antzn

Reünie 2014

De reünie wordt gehouden op 2^e Pinksterdag maandag 9 juni. De accommodatie van de Heemkundige kring is niet beschikbaar vanwege bouwactiviteiten. Ook het Theresia Lyceum was plots niet meer beschikbaar. Nu zitten we weer in Goirle aan de Poppelseweg bij de Familie van Abeelen. Nadere bijzonderheden volgen nog.

De Steenkapper

Familiekrant 21

i.wijdemans@hetnet.nl

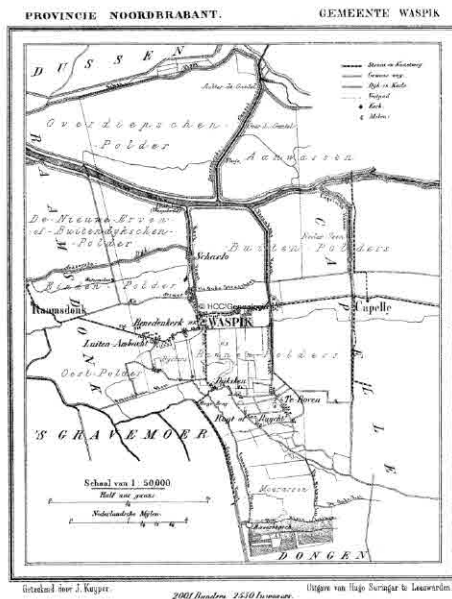
februari 2014

Joseph Wijdemans, de zoon van Cornelis en Anneke Lauwerysse, die we de vorige keer hebben besproken en zijn oudere broers Theodorus en Lauwerijs zijn mogelijk wijs naar Waspik verhuisd. Ook zijn zuster Anna zou daar gewoond hebben omdat haar man Jan Mathijssse de Bont in Waspik is begraven.

Ten tijde van het huwelijk van Joseph Wijdemans en Maria de Bondt waren er in Waspik aanvankelijk twee scheepswerven. En wel van Hendrick van den Hoeck en van Gerrit van Kinderen. Gerrit verkocht zijn werf in 1735 aan Hendrick van den Hoeck. Zover is na te gaan heeft de werf van Van den Hoeck bestaan van 1722 tot 1767.

Wat het beroep van Josephus Wijdemans is geweest hebben we niet meer kunnen achterhalen evenmin als zijn sterfdatum. Was hij schipper of soldaat en is hij niet meer teruggekeerd of zijn zijn gegevens door de oorlogsvoeringen verloren gegaan? Wij weten het niet!

Het eerste Raadhuis van Waspik werd in 1719 tegen de kerk aan gebouwd, omvattende een spreekhuys, secretarje, gang en zolder. Alle gemeenten waren verplicht een raadhuis te bouwen of bestaande gebouwen als zodanig in te richten. Dit had zijn oorzaak in het feit dat de meeste dorpsvergaderingen in de dorpsherbergen werden gehouden en de rekeningen van het gelag naar de Hoogmogende gingen. Dit gaf elk jaar zeer hoge jaarrekeningen en daar wilde Den Haag van af.

Het dagelijkse leven in Waspik was niet helemaal veilig, dat lag in het feit dat het zuidelijk gedeelte van Waspik, dat omsloten was door 's Gravenmoer, Dongen en Kaatsheuvel in een woest gebied lag, de Zandschel genaamd. Daar wisten een aantal goedbewapende lieden zich samen te trekken. De wapens kwamen van afzwaaiers en deserteurs van de vele troepen, en de troep was aangevuld met zwervers en bedelaars, alsmede buiten de wet gestelde zigeuners of heydenen. Reeds in 1720 waren hier klachten over en ook in 1723 verzocht men om maatregelen tegen “*de roofzuchtige heydenen bij Capel en Waspick in goede orde gecampeerd en welbewapend*”. In hetzelfde jaar werd ene Lucretia de Heidine aangehouden en onder scherpe examinatie (foltering) gaf zij vele details aangaande het netwerk van helers dat de

gestolen goederen in bezit nam. Ene Jan de Schoenmaker te Waspik bleek goederen aan te nemen in ruil voor het vervaardigen van schoeisel voor de groep en “*alwaer zij oock jaerlijks*

eenigh gelt aan de schout van Capel moeten geven". Deze schout, Adriaan Zijlmans, bleek dus corrupt. Lucretia eindigde aan de galg. In 1725 werd een hinderlaag gelegd waardoor ene "Zwarte Johannes" gevangengenomen, die eveneens een groot aantal namen bekende. Diverse sleutelfiguren werden gearresteerd en in 1727 opgehangen. Hiermee kwam een einde aan de bende.

Intussen was het in het Europa van de 18^e eeuw weer eens zeer onrustig, daar woede de z.g. Oostenrijkse successieoorlog. Maria Theresia van Oostenrijk volgde haar vader Karel VI op in 1740. Zij werd als zwak beschouwd omdat zij nu eenmaal een vrouw was. Andere vorsten, zoals keizer Karel VII, Filips V van Spanje en August III van Polen meenden recht te hebben op de Oostenrijkse troon.

In deze onrustige dynastieke besluiteloosheid braken de vijandelijkheden uit met de invasie van Silezië door koning Frederik de Grote in 1740. Oostenrijk werd verslagen en tekende in 1742 de vrede, waarbij Silezië werd toegewezen aan Pruisen. In 1745 probeerde Oostenrijk Silezië terug te veroveren, maar ook dit keer werd het verslagen en behield Pruisen zijn verovering.

Na 1741 waren bijna alle Europese mogendheden betrokken in het conflict, maar het langst werd gevochten over Silezië door Pruisen en Oostenrijk. De belangrijkste bondgenoten van Pruisen waren Spanje, Beieren en Frankrijk, die van Oostenrijk waren Groot-Britannië, de Republiek der Zeven Provinciën en Rusland. De oorlog werd voor een deel uitgevochten in de Lage Landen, waarvan het zuidelijke deel in Oostenrijkse handen was. Alle naburige mogendheden van de Nederlandse Republiek waren met elkaar in oorlog, terwijl veel Staatse troepen waren gelegerd in de barrièresteden in de Oostenrijkse Nederlanden.

Maria Theresia van Oostenrijk

In 1748 eindigde deze oorlog met de Vrede van Aken. Maria Theresia kon op de troon blijven zitten, maar moest de verovering van Silezië door Pruisen aanvaarden. Pruisen was nu een geduchte Europese mogendheid geworden. Ook Ruslands invloed in Europa nam toe. Het was de laatste keer dat de Nederlandse Republiek een zelfstandige rol speelde in de strijd om de macht in Europa.

In deze roerige tijd werden de kinderen, Cornelis (1735), Anna (1735), Barbara (1736), Jan Jooste (1742) en weer een Anna (1745) van Josephus Wijdemans en Maria de Bont geboren.

Maar de ellende was nog niet voorbij, want op het einde van de 18^e eeuw rukten de Fransen weer op, en ook de verdedigingslijnen rond Geertruidenberg werden weer in stelling gebracht. Er werden weer troepen ingekwartierd.

De Fransen belegerden in 1793 opnieuw Geertruidenberg. Op last van de Republiek moesten de bewoners van de Langstraat mee werken aan een inundatie om de Fransen tegen te houden maar de bevolking werkte niet mee. De Fransen trokken zich terug om in 1794 opnieuw te verschijnen. Dit leidde wel tot een inundatie. Toen de wateren in december bevroren (en de Hollandse kanonnen vastvroren), rukten de Fransen opnieuw op. In 1795 gaf Geertruidenberg zich over en trokken de Fransen al Holland binnen. Uiteraard kwam er nu vrijheid van godsdienst. Het nieuw verkozen dorpsbestuur telde een aantal katholieken, terwijl het voordien uit protestanten moest bestaan. Dat gaf nogal wat problemen en uiteindelijk waren er korte tijd twee gemeentebesturen die elkaar het gezag betwistten.

Joseph Antzn.

De Steenkapper

Raamsdonck.

Familiekrant 22

i.wijdemans@hetnet.nl

maart 2014

Jan Jooste Wijdemans

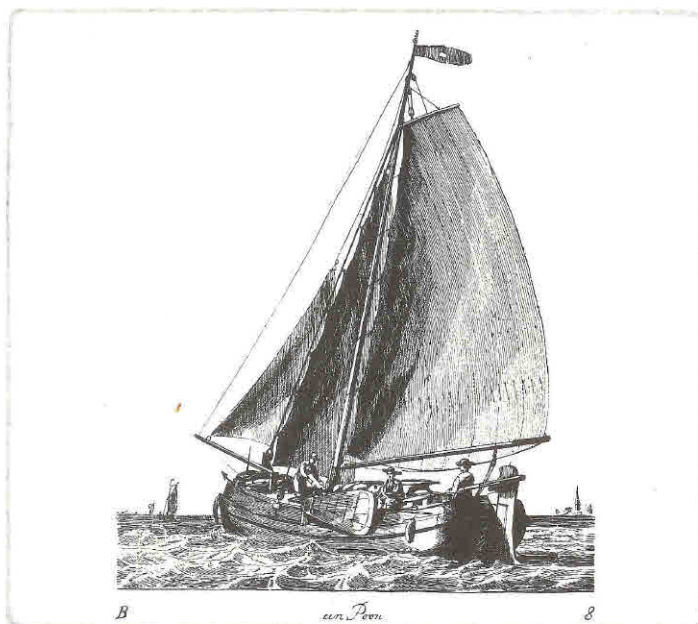
Deze keer houden we ons bezig met Jan Jooste Wijdemans, de zoon van Josephus Wijdemans en Maria de Bont. Jan is een rechtstreekse voorvader. Hij trouwt op 1 mei 1768 met Adriana van Dongen. Adriana is afkomstig van Hendrik Luyten Ambacht. Dat is een polder in de buurt van Raamsdonk en daarom is het echtpaar ook in Raamsdonk getrouwd. Het echtpaar krijgt acht kinderen. Dochter Maria is de oudste en trouwt met Josephus van Disseldorp. Dan volgen er drie kinderen met de naam Petrus. De eerste twee overlijden binnen het jaar en de derde trouwt met Johanna van Mol. Dan volgt Josephus, die ook weer een rechtstreekse voorvader is en die zal de volgende keer behandeld worden.

Na Josephus volgt Adriana die trouwt met Harrie van der Dunge. Daarna volgt Matthias, die trouwt met Maria de Haan. En als laatste Melchior, waarvan we verder niets weten. Deze kinderen zijn allen in Waspik geboren en getogen tussen 1769 en 1783. Het gezin woont in de wijk Kerk van Waspik. Vader Jan is in 1742 geboren en in 1825 overleden en moeder Adriana is in 1750 geboren en overleden in 1817. Het beroep van vader Jan heb ik nog nergens tegen gekomen. We gaan nu eens kijken wat er in Waspik tussen 1742 en 1825 was.

Scheepswerven

We hebben de vorige keer kunnen lezen dat Hendrik van Hoeck een scheepswerf had. Er bestond ook nog een Jan Jansen van Hoeck met een scheepswerf die hij in 1744 verkocht aan Jan Ruijtenberg. Deze laatste kocht in 1744 van Van Hoeck: een huis, 2 schuurtjes of loodsen, een scheephelling of timmerwerf voor de prijs van 565 guldens.

Jan Ruijtenberg is scheepstimmerman en de grondlegger van de scheepswerven van Ruijtenberg in Waspik. Hij heeft de werf tot ongeveer 1795 gehad, want hij is vermoedelijk kort na 1795 op 78 jarige leeftijd is overleden. Na Jan Ruijtenberg volgden de zonen Adrianus, Gerardus en Johannes

Van Jan Ruijtenberg zijn bijbrieven gevonden voor 13 door hem opgeleverde schepen. Tien damschuiten, lang rond de 48 voet, breed circa 14 voet. Verder twee hengstschuiten, circa 43 voet lang en 8 voet breed en een poonschuit van 50 voet lang en 17 voet breed. Voor de nieuwe schepen wordt 700 tot 800 Carolische guldens betaald.

In maart 1793 vorderden de Fransen de in de Waspikse havens liggende schepen, 21 in getal, waarvan er een uit Drongelen en een uit Capelle afkomstig was. Bovendien werden de Waspikse scheepsbouwers in Geertruidenberg aan het werk gezet door de Fransen. Dit waren G. Hasebosch, Thomas Borstlap, A. Brouwers, L.G. Ruijtenberg en J. Ruijtenberg. Rond 1805 waren er 3 sloopstimmerwerven voor de reparatie en bouw van houten schepen in Waspik, die aan ongeveer 18 arbeiders werk verschaften.

Dienstplicht

Het leven voor de dorpingen bleef zwaar. De economie kreeg het onder de Fransen zwaar te verduren. Toenemende armoede bracht de mensen er zelfs toe om het graan van de velden te stelen. De dorpsdiender had het er helaas maar druk mee.

In Waspik maakten de mensen in de Franse tijd ook voor het eerst kennis met de dienstplicht. Voordien was het leger altijd samengesteld uit vrijwilligers, huurlingen. Veelal vechtersbazen en ook arme lui die geen ander broodwinning konden krijgen dan soldaat te worden. Werd de ontwikkeling in Nederland eerst nog tegengehouden, later bleek de honger naar soldaten in het leger van Napoleon bijna niet te stillen. Toen de broer van de keizer, Lodewijk Napoleon in 1806 koning van Holland werd, werd de druk om soldaten te leveren steeds groter. Lodewijk Napoleon voelde aanvankelijk niets voor de algemene dienstplicht. Het gebrek aan manschappen werd echter zo groot dat gemeentebesturen werden verzocht mensen te leveren. Ook Waspik werd benaderd. Het resultaat was niet best, waarop Lodewijk Napoleon met een nogal onthutsend plan kwam. Om het leger op sterkte te brengen wilde hij weeskinderen en jongens uit gezinnen die van de bijstand leefden verplichten als soldaat te gaan dienen. Een asociaal idee dat bij arme lieden veel paniek en angst teweeg bracht. Om hun kinderen te beschermen verschenen arme mensen bij het Armbestuur om te zeggen dat ze geen steun meer behoeften van de plaatselijke overheid. Veel Waspikse jongens ontsprongen de dans niet en moesten dienen in het Franse leger, het grote leger van Napoleon. Toen in 1810 Lodewijk Napoleon de laan werd uitgestuurd door zijn broer, werd Nederland door Frankrijk geannexeerd. Wij werden een soort provincie van Frankrijk. Op dat moment werd ook hier de dienstplicht definitief ingevoerd via een lotingsysteem.

Belastinggelden

De hulp die de Fransen boden kostte geld, veel geld, alsook de inspanning die geleverd moest worden om de Bataafse Republiek in de steigers te krijgen. Geld moest er dus komen en dat moest ingevorderd worden. Veel dorpingen waren echter niet in staat te betalen, zeker zo lang er nog geen vergoeding uitbetaald werd voor de geleden oorlogsschade. De centrale overheid kende geen pardon, de gemeente moest zorgen voor de invordering van de belastinggelden. De dorpingen konden niets anders doen dan zich bij de situatie neerleggen. Om belasting op huizen en landerijen beter te kunnen organiseren moest ook nog het een en ander geregeld worden. Er moest een lijst met huisnummers en huiseigenaren komen. Op 2 september 1802 besloot het gemeentebestuur van Waspik een dergelijke lijst te maken. Gewoon een rondgang door het dorp maken en van 1 tot ongeveer 300 doornummeren. In 1809 werd het werk nog eens gedaan en men was zeer tevreden. Het laatste huis had nummer 308, daarna volgde de Gereformeerde kerk met nummer 309 en het raadhuis nummer 310, tenslotte nog nummer 311, dat was 'de keet of het veerhuis' van Klein Waspik

In oktober 1813 leed Napoleon een beslissende nederlaag bij Leipzig, waar de geallieerde legers oprukten. De maanden daarop heroverden Pruisen en Russische kozakken de

Nederlandse provincies waar reeds een Oranjegezinde beweging gaande was. De prins van Oranje, die op 30 november terugkeerde, werd **Koning Willem I**, vorst van de Nederlanden, bestaande uit Nederland, België en Luxemburg.

De Kozakken waren in december 1813 tot aan Raamsdonk genaderd. Voortdurende krijgshandelingen waren de oorzaak dat Waspik weer tal van transporten en legerdiensten moest verzorgen. Nagenoeg alle paarden deden dienst voor het vervoer van militaire goederen. Men moest bijspringen met allerlei goederen en Waspik zond zelfs twee kooksters ter verzorging van de keuken van de kozakken in Raamsdonksveer. Van begin december 1813 tot half maart 1814 passeerden of overnachtten in Waspik naar schatting 20.000 geallieerde militairen. Ter dekking van de aanzienlijk gestegen dorpsuitgaven stelde het dorpsbestuur voor de lasten over de inwoners om te slaan. Enkele gegoede ingezetenen besloten echter renteloze voorschotten aan de gemeente te verstrekken ter betaling van de leveranciers. De meeste oorlogslasten over de jaren 1813 – 1815 werden later van rijkswege terugbetaald.

Koning Willem I

Joseph Antzn

De Steenkapper

Familiekrant 23

i.wijdemans@hetnet.nl

april 2014

We gaan verder met Josephus Wijdemans, de zoon van Jan Joost Wijdemans en Adriana van Dongen. Deze Josephus is de grootvader van Jacobus Wijdemans, de vader van onze opa. Josephus komt uit een gezin van acht kinderen, waarvan er twee al waren overleden voor Josephus werd geboren. Josephus werd in 1776 in Waspik geboren en daar in 1833 overleden. Hij was gehuwd met Ardina van Schijndel of Schendel in 1808 in Waalwijk. Ardina overlijdt in Gouda op 15 september 1825. Haar man overlijdt in 1833. Josephus is van beroep schipper.

De schipper en zijn werk

Een schipper werkt op een schip in loondienst voor een rederij of zelfstandig. Hij houdt zich bezig met het vervoeren van vrachten over Europese binnenwateren. Het werk bestaat uit het bepalen van de route, besturen van het schip. Vaak heeft hij de leiding over matrozen en moet daarom ook goed kunnen samen werken met allen aan boord. De schipper moet ook contacten kunnen onderhouden met o.a. havenmeesters, collega's en sluiswachters en snel kunnen reageren op onverwachte situaties bijvoorbeeld als er opeens noodweer ontstaat. Er is over schippers en hun schepen weinig te vinden en daarom kunnen we ook niet achterhalen op wat voor een schip en waar hij gevaren heeft. En hebben zijn zonen Jan en Antoon met hem gevaren of, als hij dat had, zijn bedrijf overgenomen?

Waspik heeft altijd een haven gehad. Het noorden van de gemeente Waspik wordt gevormd door de Bergsche Maas. Juist boven het dorp loopt het Oude Maasje, dat een aftakking is van de Bergsche Maas. Een aftakking van het Oude Maasje in zuidelijke richting is de Kerkvaart die tot aan de A59, de Maasroute, loopt en daar eindigt, dat nu een jachthaven is. Ten zuiden van de Maasroute zijn nog wel enige watervallen te vinden in de straatnamen nl. de Veerstraat, Havendijk, 't Vaartje en de Havendries. Er liepen vroeger vaarten naar de hooiperserijen van Waspik. Maar die zijn allemaal verdwenen. Hooi en turf waren belangrijke ladingen voor de Langstraatse scheepvaart. De Maasroute heeft de havens van de Maas afgesneden maar op oude kaarten zijn het slagenlandschap en de waterwegen nog terug te zien. De havens destijds waren getijde havens, wat de hooischipper Cornelis van der Dussen pijnlijk ervoer, toen zijn schip bij vloed niet meer los kwam en bij pogingen om het alsnog los te trekken, verloren ging. Ondanks dat de scheepvaart een groot aandeel in het vervoer had, waarbij zelfs tot 1900 de

Kerkvaartse haven

trekschuit nog een belangrijke rol speelde, is de geschiedenis ervan slecht beschreven. Het vervoer vanuit Waspik geschiedde rond 1800 voornamelijk met schepen vanuit twee havens. De Vrouwkensvaartse haven diende voor de aan- en afvoer van hooi en landbouwproducten. Belangrijker was de Kerkvaartse haven waar jaarlijks honderd schepen met een gezamenlijk laadvermogen van zes tot zeven duizend ton aan- en afvoeren. De havens waren alleen bij hoogtij bevaarbaar en kostten het dorp jaarlijks veel geld aan onderhoud dat slechts ten dele uit de havengelden betaald kon worden. Vanuit Waspik voeren rond 1800 twee wekelijkse beurtschepen op Dordrecht en Rotterdam. Bijna onafgebroken tot in 1916 bleven deze beurtschepen varen.

We weten dus niet wat Josephus en zijn zonen hebben vervoerd.

Waspik voortaan Noord-Brabant

Na de Franse inlijving behoorde de Langstraat tot de nieuwe provincie Noord-Brabant. Voor de dorpen was het reglement van het platteland van kracht. Daarin werd de wijze van benoemingen en het bestuur geregeld. Schout Cornelis Hendrik Schoenmakers werd in 1821 tot burgemeester van Waspik benoemd. De nieuwe raad telde 10 raadsleden die door Gedeputeerde Staten benoemd werden. Gedurende de negentiende eeuw werd het dorpsbestuur bepaald door de burgemeester. Veelal werd het ambt van burgemeester in Waspik gecombineerd met dat van gemeentesecretaris

Een van de aspecten van het gemeentelijk beleid is de bemoeienis rond de woningbouw. Dit is nu nog wel zo maar in het verleden was dat nog niet het geval. Waspik was een overwegend agrarisch dorp. De bebouwing vormde een lang lint van boerenbehuizingen met hier en daar een of meerdere arbeidershuisjes. Het wonen was toen nog erg eenvoudig, primitief zelfs. Geen waterleiding en elektriciteit. In de arbeidershuisjes was geen toilet binnenshuis, maar een "plee" buiten. Water moest uit de sloot of bij de burens geput worden. De huisjes waren laag en klein, vaak maar met één vertrek waarin gekookt, gewoond en geslapen moest worden en dikwijls ook nog gewerkt. Het tochtte er en dikwijls lekte het dak ook nog.

De kinderen van Josephus en Ardina

Tussen 1811 en 1814 is het echtpaar van Waspik verhuisd naar Waalwijk. Alle andere kinderen zijn geboren in Waalwijk behalve hun zoon Antoon, die is in 1818 geboren in Besoyen.

Bij het huwelijk van hun dochter Maria met Antoon van Lierop in 's-Hertogenbosch, waren vier getuigen, waarvan er twee tapper waren en een tapper tevens logementhouder. Opvallend hierbij is, dat Antoon Koetsier is en later ook tapper en Maria was bij haar overlijden kasteleinse. Zouden zij de zaak van hun getuigen hebben overgenomen, of is het maar toeval. Het echtpaar woonde nabij de St.Janspoort in 's-Hertogenbosch. In de gemeente atlas van J.Kuyper van het jaar 1865 staat een plattegrond van 's-Hertogenbosch. Niet zo heel ver van de St.Janspoort, tussen de Brede Haven en de

Een 18^e eeuwse tekening met op de achtergrond de visbank in de Visstraat en er achter de Brede haven

Dommel aan de Visstraat staan aangegeven een logement en een koffiehuis. Mogelijk hebben Maria Wijdemans en haar man Antoon van Lierop in het koffiehuis gezeten. Vlak bij de haven, klandizie voor zowel het koffiehuis als voor Antoon als koetsier. Kom je nog eens in 's-Hertogenbosch, tegenover de AMRO-bank aan de Visstraat hebben beid panden gestaan.

De zonen Jan en Antoon, van Joseph en Ardina waren beiden schipper. De zoon Theo en dochter Carolina is het niet zo goed vergaan. Theo moest in 1846 voor de rechter verschijnen wegens landloperij. Hij moest als straf naar de Ommerschans en is daar in 1850 overleden. Ook Carolina moet het een en ander op haar kerfstok gehad hebben. Ze heeft nog al rond gezworven. Zij moet op zeker moment naar Antwerpen vertrokken zijn want in 1854, ze is dan 29 jaar, komt zij terug in Waalwijk om het jaar daarop te vertrekken naar Breda. Maar wat er dan is voorgevallen is niet bekend maar zij heeft in Veenhuizen gezeten, want in 1860 komt zij daar vandaan terug in Waalwijk Als zij in 1870 opnieuw vanuit Waalwijk naar Antwerpen vertrekt is haar vorige woonplaats Ommerschans. Uiteindelijk overlijdt zij in 1896 in Rotterdam, ongehuwd.

Ook zoon Antoon (de vader van Jacobus) is overleden in de Ommerschans. Hij moet in 1875 voor de rechter verschijnen wegens landloperij en overlijdt in 1877 in de Ommerschans. Blijkbaar is hij dan dus geen schipper meer. Bij zijn overlijden was hij 59 jaar.

De dochters Elisabeth en Petronella bevallen beiden ongehuwd van een kind. Hoe het met Elisabeth vergaan is, heb ik niet kunnen achterhalen, Petronella is later gehuwd met Jan Besteren en krijgt met hem nog drie kinderen.

Joseph Antzn.

De Steenkapper

Raemsdonck.

Familiekrant 24

i.wijdemans@hetnet.nl

mei 2014

Antonius Josephus Wijdemans

Antonius Josephus Wijdemans was de zoon van Josephus Wijdemans en Ardina van Schijndel. Antonius was de Opa van onze opa, of te wel de vader van Jacobus Wijdemans.

Antonius is geboren op 13 maart 1818 in Besoyen. Zijn vijf oudere broers en zusters zijn in Waspik geboren, Antonius in Besoyen en zijn vier jongere broer en zusters zijn in Waalwijk geboren. Hij is dus als enigste in Besoyen geboren. Hij is evenals zijn vader en zijn oudste broer Johannes, schipper van beroep. Mogelijk heeft hij ook in Vlijmen gewoond, want in 1839 vraagt Notaris Kuijpers van Genderen uit Vlijmen zijn gegevens op bij de Burgelijke Stand van Besoyen. Antonius komt in 's-Hertogenbosch pas voor als hij in april 1853 trouwt met de 19 jarige Geertrui van den Eng. Zij woonde in 's Hertogenbosch in de Diepstraat. Acht maanden eerder is hun

zoon Jacobus geboren als Jacobus van den Eng. Blijkbaar is Antonius niet in 's Hertogenbosch bij zijn geboorte. Hij zal hoogst waarschijnlijk onderweg zijn met zijn schip. In die tijd werd nog gebruik gemaakt van trekschuiten, wat niet al te snel opschieten zal. Zijn tweede zoon Josephus wordt in 's-Hertogenbosch geboren eind oktober 1854 en overlijdt 10 dagen later. In oktober 1855 wordt daar ook een dochter geboren die in 1857 in Maastricht overlijdt. Daar uit kun je

Grootziekenhuis 's-Hertogenbosch

concluderen dat Geertrui tijdens zijn latere vaartochten hem vergezelde. Ook al omdat in dat zelfde jaar in oktober hun zoon Leendert in Maastricht in de Boschstraat wordt geboren, die echter een jaar later, in novemeber, in 's-Hertogenbosch overlijdt. Waarschijnlijk is hij in het ziekenhuis overleden want de aangevers zijn de directeur en een ziekenvader uit het Gasthuis. Zijn moeder Geertrui is al in augustus overleden. De aangifte wordt gedaan door de directeur van het Gesticht ter Verbetering en een ziekenvader. Toeval is dat beide directeuren en beide

ziekenvaders dezelfde zijn. Daaruit kun je opmaken dat zowel het Gasthuis als het gesticht ter Verbetering een en het zelfde instituut zijn. Het Groot Ziekengasthuis was na het Reinier de Graaf Gasthuis uit Delft het oudste ziekenhuis van Nederland. Het werd in 1274 voor het eerst beschreven. Het Groot Ziekengasthuis ging in 1880 deel uitmaken van de Godshuizen. Hiermee werd het algemene gasthuis katholiek. Het ziekenhuis is verscheidene malen uitgebreid. In de jaren zestig van de vorige eeuw werd de volksbuurt De Pijp afgebroken ('gesaneerd') ten behoeve van de bouw van een nieuwe ziekenhuisflat. In De Pijp woonden veel autochtone Boschenaren.

Het tweede huwelijk

Nadat Geertrui van den Eng is overleden, trouwt Antonius voor de tweede maal met Adriana van Uden eind januari 1859. Met haar heeft hij geen kinderen, maar Adriana had al kinderen

Protestantse kerk Besoyen

uit een eerder huwelijk. Zij trouwde in 1844 met de weduwnaar Franciscus du Pain. Hij was geboren in Delft en was militair trompetter. Zij hadden samen zes kinderen waarvan er bij het huwelijk met Antonius Wijdemans met zekerheid nog twee in leven waren en mogelijk drie. Zij waren nog jong, tussen de tien en zestien jaar. Haar stiefzoon Jacobus Wijdemans was toen zeven jaar. Maar ook Franciscus du Pain was al eerder getrouwd geweest en wel met de weduwe Johanna Kok. En hij had uit dat

huwelijk minstens één zoon die bij het huwelijk van Adriana van Uden 35 jaar was en ook in 1859 gaat trouwen. Maar ook Johanna Kok was dud getrouwd geweest en had uit dat eerdere huwelijk minstens drie kinderen die allen al tussen 1835 en 1856 waren gehuwd.

De vraag is natuurlijk of Adriana van Uden met al die kinderen oit iets van doen heeft gehad of in huis heeft gehad. Feit is wel dat Jacobus Wijdemans al op jonge leeftijd niet meer bij zijn vader en stiefmoeder verbleef. Hij is naar familie in Besoyen gegaan en is daar gebleven tot 1870 toen hij naar Tilburg kwam. In Besoyen verbleef hij bij zijn oom Cornelis van der Hammen, die gehuwd was met de zuster van zijn moeder, Jannigje van den Eng. Cornelis woont vanaf rond 1853 in Besoyen en schijnt in 1867 in 's-Hertogenbosch te wonen.

Van Antonius Josephus Wijdemans weten we verder dat hij is overleden in de Ommeschans in Ommen. Hij is 55 jaar oud als hij in 1875 veroordeeld wordt voor landloperij en is waarschijnlijk verwezen naar de Ommerschans waar hij in 1877 overlijdt. Als hij wegens landloperij is opgepakt dan is hij aan het zwerven geweest zonder één cent op zak.

In 1818 werd in Nederland de Maatschappij van Weldadigheid opgericht, die landloperij wilde bestrijden door stedelijke zwervers over te brengen naar landbouwgebieden en ze daar werk te geven. Hun werk was meteen een manier om deze afgelegen gebieden te ontwikkelen. Zo ontstonden koloniën in Willemsoord, Frederiksoord, Wilhelminaoord, Veenhuizen en Ommerschans (in wat nu Nederland is), en Wortel en Merksplas (in wat nu Vlaanderen is). Na de Belgische onafhankelijkheid verdween het vrijwillige karakter van deze vorm van

'hulpverlening' en werd landloperij een misdrijf. Meer dan honderd jaar was de *wet ter beteugeling van landloperij en bedelarij* van 27 november 1866 bepalend. Op het misdrijf landloperij volgde echter geen straf meer zoals voordien, maar een administratieve maatregel. Zwervers werden opgenomen in een landloperskolonie. De meeste zwervers keerden na een korte periode buiten de kolonie steeds terug, landloperij was chronisch.

Adriana van Uden overlijdt in 's-Hertogenbosch op 15 oktober 1887. Haar overlijden wordt aangegeven door de klerk en de knecht van het gasthuis. Mogelijk was zij ziek en lag in het gasthuis. Haar adres werd opgegeven als Diepstraat Wijk E nr. 91. Haar echtgenoot is dan al 10 jaar overleden. Ik denk dat ze flink achteruit geboerd zijn omdat ze in de Diepstraat wonen, een van de achterbuurten van de stad, althans Adriana in 1887. Waarom is Antonius gaan zwerven? Had hij geen baan meer, was zijn boot kapot of zat de klad in vervoer over het water? Misschien probeerde hij met zijn zwerven toch nog aan een centje te komen maar werd hij opgepakt zonder een cent op zak. Zijn vrouw zal daar door helemaal geen inkomsten meer gehad hebben en toen hij ook nog eens stierf was ze helemaal aangewezen op "den armen". En dan is een aller goedkoopste woning de enige manier van een onderkomen.

Ik denk dat onze overgrootvader Jacobus Wijdemans nauwelijks of geen contact meer heeft gehad met zijn vader en stiefmoeder. Hij is in 1874 gehuwd in Helmond en werkt her en der als metselaar. Zijn ouders zijn zeer armoedig gestorven, vader moederziel alleen in de Ommerschans en zijn stiefmoeder, ook helemaal alleen, platzak, in een achterbuurt.

Fam. van der Hammen

Toen ik van overgrootvader Jacobus Wijdemans de oom Cornelis van der Hammen had gevonden, begon ergens bij mij een rood lichtje te knippen. Er stond me ergens iets bij van een David van der Hammen. Hij zou schoolmeester geweest zijn in Tilburg. Na veel onderzoek kwam ik er achter dat hij inderdaad in Tilburg les had gegeven evenals zijn vader. Die had zelfs in Goirle les gegeven. Voor ik daar over verder ga, het zijn verre voorouders van Cornelis van der Hammen!

Het is een protestantse familie die van Rotterdam komt en hier tijdens de Reformatie aan de scholen les moeten gaan geven in de ware religie. Roomse bijeenkomsten waren streng verboden en alle Roomse priesters, onderwijzers en volksvertegenwoordigers waren de laan uit gestuurd. Jan Gillis van der Hammen, de oudste onderwijzer, wordt in 1649 in Goirle benoemd en even later in Tilburg.

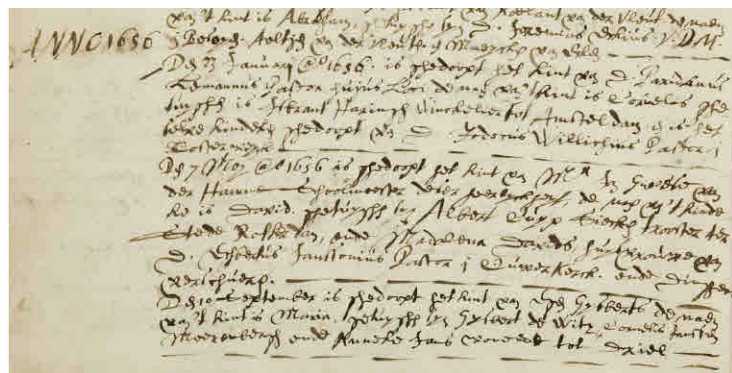
Zijn zonen David en Lodewijk gaven later les resp. bij het Heike en in de Berkdijk. Thomas van der Hammen de zoon van David, is schoolmeester in Hilvarenbeek. Diens zoon David wordt predikant in 1748 in Groot Schermer. Dan volgen hele rits familieleden die allen predikant zijn in heel veel verschillende dorpen en steden.

De broer van Thomas, Dominicus, geboren in 1694 in Tilburg, is de rechtstreekse voorvader van Cornelis van der Hammen.

En nog steeds zijn er predikanten van der Hammen beroepen ergens in ons land.

Zo zie je maar weer waar een familienaam toe kan leiden.

Joseph (Antzn)

Doopacte David van der Hammen 7 november 1656

De Steenkapper

Familiekrant 25

j.wijdemans@hetnet.nl

juni 2014

Theodorus Wijdemans

In de familiekrant 20 en 21 hebben we gehad over Cornelis Weijdemans en zijn echtgenote Anneke Laureyssen. Hun zoon Josephus is onze rechtstreekse voorvader.

Ik wil het nu gaan hebben over de broer van Josephus nl. Theodorus. Dit is ook een interessante tak omdat veel van zijn nakomelingen in Kaatsheuvel terecht komen en wel als schoenmaker.

Theodorus is in 1742 gehuwd met Anna Wouterse Verschuren. Zij is in Raamsdonk geboren en gedoopt in Waspik op 15 augustus 1712 als dochter van Waltherus Verschuren en Anna Hoevenaars. Theodorus en Anna hebben samen 13 kinderen gehad, waarvan er twee zijn gehuwd. De anderen zijn doodgeboren of jong gestorven. Alleen hun dochter Anna en hun zoon Cornelis zijn gehuwd. Anna is in 1774 te Waspik gehuwd met Joachim de Bont en Cornelis is gehuwd in 1775 te Waspik met Joanna van Gerven. Dit echtpaar krijgt negen kinderen waarvan er maar drie huwen en de anderen op jonge leeftijd overlijden.

Wij gaan verder met de zoon Andries. Hij is geboren in Raamsdonk en gedoopt in Waspik op 7 juni 1786. Hij huwt in 1819 in Oosterhout met Mechelina Knapen. Het echtpaar gaat in Raamsdonk wonen en het verhuist met hun gezin in juni 1821 naar Oosterhout, de geboorteplaats van Mechelina. Andries is aanvankelijk leerlooier maar later schoenmaker. Zowel Andries als Mechelina zijn niet oud geworden. Beide stierven in juli 1833, Andries was 47 jaar en Mechelina 41, een goed jaar na de geboorte van hun jongste kind. Zij krijgen acht kinderen, waarvan er drie rond de 25 jaar overlijden en een kind is doodgeboren.

Hun oudste zoon, Cornelis, huwt in 1844 met Lucia Brekelmans en is schoenmaker van zijn vak. Dit gezin gaat in Kaatsheuvel wonen. Doch ook Lucia overlijdt al op 44 jarig leeftijd en van hun zes kinderen komt er slechts één tot de huwelijks staat. Cornelis huwt opnieuw met Maria Smolders in 1864. Nu worden er zeven kinderen geboren. Daarvan huwen er vier en één overlijdt ongehuwd in Maastricht op 27 jarig leeftijd, de andere twee overlijden voor hun eerste verjaardag. Het gezin blijft in Kaatsheuvel en alle volwassen kinderen zijn schoenmaker van hun beroep of zijn met een schoenmaker gehuwd. Zowat alle kleinkinderen van Cornelis kiezen een ander beroep, niemand is schoenmaker en allen verlaten Kaatsheuvel. Pieter Wijdemans, de broer van Cornelis, daar in tegen is al op 17 jarige leeftijd schoenmaker en drie jaar later begint hij een schoenfabriekje in Kaatsheuvel in de Hoofdstraat. Pieter huwt in 1852 met Caroline Boom. Zij stichten een gezin met acht kinderen. Twee kinderen halen hun eerste verjaardag niet, de anderen huwen later allemaal. Dit gezin van Pieter is een echt ondernemers gezin. Bijna allemaal hebben ze een schoenfabriek.

Dochter Engeline is een uitzondering zij trouwt met een kleermaker.

Zoon Jan.

Jan trouwt in 1893 met Johanna van der Zanden. Hij neemt op 35 jarige leeftijd de schoenfabriek van zijn vader over en investeert meteen. Het is de eerste schoenfabriek in Kaatsheuvel die een stoommachine aanschaft. In 1918 vraagt hij een hinderwetvergunning aan voor een op te richten schoenfabriek en een zuiggasmotor van 12 tot 15 pk. Blijkbaar heeft hij een nieuwe fabriek gebouwd en het gaat hem reuze voor de wind want zijn dochter Caroline Wijdemans neemt later de fabriek over. Zij trouwt in 1918 met Josephus van Gastel. Samen, met de tweeling broer van Jan, zetten zij de fabriek voort. In de jaren 20 van de vorige eeuw stond de fabriek nog steeds in de Hoofdstraat. In 1962 nemen hun zonen de fabriek over

De tweeling Piet en Joseph van Gastel zitten elk met een kind op schoot. Er tussen zitten Johanna van der Zanden en Jan Wijdemans

samen met hun neven en bundelden hun krachten en breidden de fabriek uit met een speciale focus op mode en hoge kwaliteit kinderschoenen. Onder de naam Beniamino, ontwikkelde het bedrijf zich snel naar het grootste en succesvolste kinderschoenen fabrikant van Nederland. Bunnies was het hoofdmerk. Marcel en Sjef van Gastel namen de leiding in 1988 en besloten uit te breiden. Dit was de start van het Brakkies merk. Eigenwijs, vrolijke schoenen voor een schappelijke prijs. Niets was te gek, en de schoenen hadden altijd een vrolijke look. Brakkies

Sjef van Gastel jr., tussen zijn modellen van de kinderschoenen

groeide, en werd dan ook een grote naam. Brakkies werd omgedoopt tot Braqeez. De kwaliteit van de schoenen bleef echter onveranderd. Eigenwijs, rebels en in de mode. Braqeez is vandaag een trendsetter onder de naam BQZ. Het huidige hoofdkantoor staat in de Engelsestraat op het bedrijventerrein de Kets van Kaatsheuvel. De productie is al lang naar andere landen verplaatst, zoals Portugal, Turkije, Hongarije, China, Indonesië en Vietnam

Door een verschil van inzicht over de toekomstige bedrijfsvoering en lange termijnvisie zijn Sjef en Marcel van

Gastel ervan overtuigd dat Van Gastel Shoes gebaat is bij één algemeen directeur, die ondersteund wordt door een managementteam. Hierdoor kan de leverancier van de kinderschoenenmerken Brakkies, Braqeez, Bunnies, Twins en Trackstyle naar eigen zeggen slagvaardiger opereren en sneller op de actualiteit inspelen.

In goede harmonie is besloten dat Sjef van Gastel het familiebedrijf Van Gastel Shoes zal verlaten en dat Marcel van Gastel voortaan de volledige bedrijfsvoering op zich zal nemen.

Zoon Adrianus

Adrianus trouwt op 18 februari 1908 met Johanna Dudar. Hij is ook een schoenfabrikant, eveneens in de Hoofdstraat. Op 24 maart 1916 vraagt hij een hinderwetvergunning aan voor het oprichten van een schoenfabriek en het plaatsen van een gasmotor van 12 tot 15 pk. Op 20 mei wordt deze vergunning verleend. Adrianus overlijdt in 1939 in Waalwijk maar woont in Kaatsheuvel. Het gezin is kinderloos gebleven. Zijn vrouw verhuist het zelfde jaar nog naar Tilburg. Van een schoenfabriek is niets meer vernomen, mogelijk heeft hij het bedrijf geliquideerd bij gebrek aan opvolging, of overgenomen.

Zijn vrouw Johanna overlijdt in Tilburg in 1940, haar grafsteen staat nog steeds op het kerkhof van het Goirke.

Zoon Gijsbertus

Deze zoon trouwt op 22 augustus 1899 met Johanna van den Assem. Ook hij is schoenfabrikant. Hij vraagt op 12 juli 1912 een hinderwetvergunning aan voor het uitbreiden van zijn schoenfabriek en voor een gasmotor op een perceel in de Peperstraat. Blijkbaar had hij al een schoenfabriek voor 1912. In 1932 overlijdt zijn vrouw en hij zelf in 1933. Ook zij hebben geen nakomelingen en de fabriek zal waarschijnlijk ook geliquideerd zijn, of ook

Op de hoek rechts, woonde Gijsbertus Wijdemans

overgenomen.

Zoon Andreas

Andreas trouwt in 1892 met Elisabeth van der Zanden, zus van de vrouw van zijn broer Jan. Andreas is schoenmaker bij zijn huwelijk maar al bij de aangifte in 1894 bij zijn eerste kind wordt hij vermeld als Koffiehuishouder en in 1898 bij de aangifte van een kind wordt hij Herbergier genoemd. Zo ook nog bij de aangifte van zijn laatste kind in 1902. Hij woont en heeft zijn herberg aan de Hoofdstraat in Kaatsheuvel. Andreas moet heel bekend en vertrouwd zijn geweest want we komen hem talloze keren tegen als getuigen bij huwelijken, geboorten en notarisakten. Zelfs bij een notariële akte die opgemaakt is tussen de broers van de textielabrikant van Puijebroek in Goirle.

Doch hij laat het voor gezien in 1919 en vertrekt met zijn gezin naar Rotterdam. Daar overlijdt hij in 1941 en zijn vrouw in 1945.

Er doet zich nog een merkwaardig ding voor. Petrus, de zoon van Andreas, was in

1928 gehuwd met Anna de Jong. Hij scheidt van haar na 1933 en trouwt opnieuw. Hij heeft bij zijn eerste vrouw, vier kinderen, twee meisjes en twee jongens, in de leeftijd van 4 t/m 7 jaar. Deze kinderen komen in een kinderkuis terecht, "Huize Groenestein" in 's-Gravenhage.

Links gemeentehuis Kaatsheuvel, hoge gebouw naast de kleine huisjes is het hotel van Andreas Wijdemans

Na de lagere school van de jongens gaan zij naar Tilburg, naar Huize Nazareth, om een vak te leren.

Een van de jongens, Adrianus, wordt meubelmaker en opent later een woninginrichtingszaak in de Poirterstraat in Tilburg in het oude Rextheater. Velen onder ons kennen die winkel nog wel. Op het Theresialyceum heb ik nog praktijk gegeven aan twee kinderen van zijn dochter Hendrika, die tijdens die tijd is overleden in 1999. Haar vader Adrianus overlijdt in 2009 in Tilburg.

Overlijdensadvertentie

Op 19 april 2014 stond er een overlijdensadvertentie in het Brabants Dagblad van Cornelis Dudok. Hij was weduwnaar van Helena van Morkhoven en eerder weduwnaar van Bertha Kuijpers. Natuurlijk viel de naam Van Morkhoven op. Na enig zoeken was ze gevonden.

Franciscus van Morkhoven was getrouwd met Adriana Roestenberg, de dochter van Anna Manni en dus een half zuster van oma Wijdemans en zus van tante Marie.

De neef van Franciscus van Morkhoven, Arnoldus van Morkhoven, dat is de vader van Helena van Morkhoven. En zo is de cirkel weer rond, al is het vogeltjesfamilie.

Joseph (antzn)

De Steenkapper

Familiekrant 26

j.wijdemans@hetnet.nl

juli 2014

Dirk Wijdemans

Een ander zoon van Andreas Wijdemans en broer van Cornelis en Pieter Wijdemans, waarvan we de vorig keer berichtten, is Dirk Wijdemans. Hij is geboren in Oosterhout op 29 juni 1827. Dirk is ook schoenmaker als hij in de gemeente Loon op Zand trouwt in 1857 met Pieterrella van de Pol. Zij is geboren in gemeente Loon op Zand op 21 februari 1839. Het echtpaar verhuist op 7 april 1858 naar Amsterdam, 5 maanden na hun huwelijk.

In Amsterdam wordt hun zoon **Andreas Wijdemans** geboren in augustus 1858. Tussen 1858 en 1868 overlijdt Pieterrella van de Pol. Dirk trouwt in februari 1868 opnieuw nu met Petronella Bakker, ook weer in Amsterdam. Zij is in Edam geboren. Zover we weten heeft hij bij haar een dochter Margaretha die in 1874 is geboren.

Mogelijkerwijze zijn er nog meer kinderen, maar dat is momenteel niet uit te vinden. Van zoon Andreas weten we wat meer omdat ik contact heb gehad met zijn nakomelingen.

Andreas Wijdemans was gehuwd met Christina van der Putten en dat voltrok zich in Steenwijkerwold in november 1886, de geboorteplaats van Christina. Andreas staat dan te boek als winkelier. Hoogst waarschijnlijk ergens in Amsterdam want zijn beide kinderen zijn daar ook geboren en hij zelf overlijdt eveneens in Amsterdam. Hij overlijdt in 1894 in de hoofdstad en zijn vrouw hertrouwt in 1896 met de uit Breda afkomstige Laurentius van Gils, maar scheidt al weer in 1910 van hem.

De beide zonen van Andreas en Christina, **Dirk Wijdemans** en **Mattheus Wijdemans** zijn resp. in 1887 en 1894 te Amsterdam geboren. De jongste zoon Mattheus trouwt in 1919 met Sophie Camphuis te Sloten. Verder is van dit echtpaar niets bekend.

Van Dirk daar in tegen is meer bekend. Dirk Wijdemans trouwt te Amsterdam in 1912 met Wilhelmina Duffels. Dirk is net als zijn vader, winkelier van beroep. Mogelijk heeft hij de zaak van zijn vader overgenomen.

Dirk en Wilhelmina krijgen vier kinderen en nemen ook nog een pleegkind. Hun oudste kind, hun zoon **Andreas Wijdemans**, wordt in Amsterdam geboren in 1914, maar overlijdt ongehuwd in 1994 te Diemen. Hun volgend kind, zoon **Wilhelmus Wijdemans**, wordt ook in Amsterdam geboren en wel in 1916 maar overlijdt al voor zijn 2^e levensjaar.

De volgende zoon is **Theodorus Wijdemans**, hij wordt in 1919 in Baarn geboren en huwt in 1949 met de uit Wervershoof afkomstige Geertruda Laan. Zij overlijdt in 1999 en wordt in Dronten begraven. Dit echtpaar krijgt 2 kinderen, **Robertus Wijdemans** geboren in 1951 in Haarlem en woont momenteel gehuwd met Jentje van den Brink in Molenhoek. En **Petrus Wijdemans** geboren in Amersfoort in 1955. Hij is gehuwd met Ineke Hoogzaad. (Kunstenares, zie foto)

We gaan verder met de 4^e zoon van Dirk en Wilhelmina, die ook weer **Wilhelmus Wijdemans** heet, naar zijn overleden broertje. Hij is geboren in Utrecht in 1921 en in Haarlem gehuwd in 1946 met Catharina Handgraaf. Zij is geboren in Santpoort. Wilhelmus is financieel- economisch directeur. Dit echtpaar krijgt 2 kinderen **Theodorus Wijdemans** en **Alfred Wijdemans**. Zij zijn beiden resp. geboren in Haarlem en Hilversum. Theodorus huwt met Johanna de Beer, zij krijgen 3 kinderen, **Sander, Karan en Michiel Wijdemans**; resp. geboren Hilversum in 1975, in Schagen in 1978 en nogmaals in Schagen in 1980. Theodorus is later gescheiden en opnieuw gehuwd.

Alfred huwt in 1979 in Naarden met Annelies Bor uit Bussum. Zij krijgen 2 kinderen, **Guido Wijdemans** geboren in Naarden in 1982 en **Pascal Wijdemans** geboren eveneens in Naarden in 1984.

Tenslotte de geadopteerde zoon van Dirk Wijdemans en Wilhelmina Duffels, **Theo de Wit**. Van hem weten we niet veel. Hij is tweemaal getrouwd geweest resp. in 1961 met Henny Steijnen en in 1964 met Jopy Corveleyn.

Nu terug naar Dirk Wijdemans, die van Loon op Zand naar Amsterdam verhuisde. Na de dood van zijn 1^e vrouw huwde hij dus met Petronella Bakker. Uit dat huwelijk is een dochter bekend **Margaretha Wijdemans** die in 1874 is geboren. Margaretha huwde in 1897 met Wilhelmus van Gils. Wilhelmus van Gils is de broer van Laurentius van Gils, die in 1896 trouwde met Christina van der Putten. Zij was de vrouw van Margaretha's overleden stiefbroer Andreas Wijdemans.

Zowel Wilhelmus van Gils als Margaretha Wijdemans overlijden beiden in 1949 in Hilversum, zeven maanden na elkaar.

Er is nog een broer van Dirk, Cornelis en Pieter Wijdemans, nl. Johannes. Hij is in 1880 met zijn gezin verhuisd naar Workum, dat is Werkendam. Dat archief is niet digitaal te raadplegen, dus dat wordt een uitstapje naar Werkendam.

De volgende familiekrant komt pas na de reünie, vanwege de vakantie. Tot 6 september.

“Vrome vrouwen”
Kunstwerk van Ineke Wijdemans-
Hoogzaad

De Steenkapper

Familiekrant 27

j.wijdemans@hetnet.nl

september 2014

Reünie 2014.

Het was weer een gezellige en feestelijke aangelegenheid. Iedereen is weer voldaan huiswaarts gekeerd. We kunnen weer plannen maken voor de volgende reünie in 2016.

Ik heb diverse vragen gekregen over aanvulling van de stamboom. Er werd een inlegvel gevraagd met gegevens over de laatste gehuwden van de kinderen van de kleinkinderen van opa en oma Wijdemans, voor zover ze al niet vermeld zijn. Ook de kinderen van deze gehuwden zijn nog niet allemaal bekend. Daar wil ik graag aan voldoen. Maar dan moet ik het wel weten, daarom de vraag:

de namen van deze gehuwden met hun geboorte en huwelijks datum en de namen van de schoonouders.

Ook de namen van hun jong geborene met naam en geboorte datum. Dan kan ik het stamboomboek weer aanvullen.

De winnaars van de Quiz waren Heribert en Marianne Platte.

Tenmiles 7 september

Zondag 7 september werd weer de traditionele Tenmiles georganiseerd.

Natuurlijk was de familie Wijdemans weer vertegenwoordigd.

Allereerst Henny Wijdemans, zij liep de 16 km in 2 uur, 1 minuut en 51 seconden.

Proficiat Henny, dat daags na onze reünie.

Verder staan er nog drie Wijdemansen op de lijst.

Dave Wijdemans 5 km in 21 minuten en 13 seconden. Is dit Dave van Leo van ome Tino of is het een andere Dave (ze zijn beiden even oud). De laatste Dave is dan en broer van Corina Wijdemans die 10 km deed in 59 minuten en 42 seconden. Dave en Corina zijn dan kinderen van Johannes Wijdemans en Antoinetta de Man.

Dan is er nog Tim Wijdemans, hij deed 16 km in 1 uur, 24 minuten en 42 seconden.

Tim is een zoon van Johannes Wijdemans en Christina van Iersel.

Zowel Dave, Corina en Tim zijn achterachter kleinkinderen van Cornelis Wijdemans de zoon van Andreas Wijdemans en Mechelina Knapen. Over de laatste hebben we het in de twee laatste afleveringen van onze Steenkapper gehad.

Stamboomverhalen

In de 39 jaar van mijn loopbaan op het Theresia Lyceum ben ik maar drie maal de naam Wijdemans tegen gekomen. Eenmaal heette de leerling zelf Wijdemans en twee maal heette de moeder Wijdemans.

De eerste heette Eefje Wijdemans, zij is in 2001 aan het Theresia Lyceum geslaagd. Daarna heeft ze de PaBo gedaan. Vervolgens de Fontys Hogeschool in Tilburg. Na Tilburg studeerde

zij Bedrijfskader aan de Fontys Hogeschool in Eindhoven. Na deze opleiding deed ze het Instituut voor na- en bijscholing Notarieel medewerkers (INM).

Nu is ze Office Medewerker bij Notaris Tineke de Groot hier in Tilburg in de Juridische Dienstverlening.

Zij is de dochter van Jacobus Wijdemans en Carla Donselaar.

De moeder van Eefje timmert ook behoorlijk aan de weg.

Schilderen is sinds een aantal jaren een onderdeel van Carla's dag geworden.

Vanaf haar jeugd speelde de passie voor kunst een rol. Het gevoel is er altijd geweest, maar de techniek ontbrak. Ze is daarom lessen gaan volgen en vond daar haar passie. Inspiratie haalt ze vooral uit het gewone leven van alle dag, de mensen en de situaties om haar heen en uit haar onderbewustzijn. Inmiddels is ze bijna dagelijks in haar atelier te vinden. Meestal is haar werk abstract, soms afgewisseld met een figuratief doek. Bij het schilderen heeft ze vaak een bepaald doel voor ogen, zoekend op gevoel vordert haar werken en soms ontstaat er iets geheel anders.

Carla werkt voornamelijk met acryl en olieverf, of een combinatie hiervan, op canvas of linnen doeken.

Hoe zit Eefje Wijdemans in de familie? Ook Eefje is een achteachterkleindochter van Cornelis Wijdemans.

De andere twee leerlingen, waarvan de moeder Wijdemans heet, heten zelf Chantal en Kevin Smeekens. Dat hun moeder Wijdemans heette, daar kwam ik op een minder prettige manier achter. Op ons prikbord hing een overlijdens bericht van hun moeder. Zij heette Hendrika Wijdemans gehuwd met Cornelis Smeekens en is in 1999 overleden, 42 jaar oud. Zij is de

Hendrika (Henny) Wijdemans

dochter van Adrianus Wijdemans en Madelein van de Spoël. Adrianus had indertijd een woninginrichtingwinkel in het vroegere Rex-theater aan de Poirterstraat. Deze straat liep parallel met de Korenbloemstraat. Adrianus is een kleinzoon van Andreas Wijdemans, die vanuit Kaatsheuvel naar Rotterdam is vertrokken.

Kevin Smeekens behaalde zijn VWO-diploma aan het Theresia Lyceum in 2005. Studeerde van 2005 tot 2011 Industrial Design aan de Universiteit van Eindhoven. Hij onderbrak deze studie om in 2008 Industrial Design te studeren aan The Glasgow school of Art Exchange.

Sinds 2013 werkt hij bij Tenuki bv. Een bedrijf dat werkt op de verkeersinformatiemarkt.

Zij werken voor Rijkswaterstaat, TomTom, Nationale Databank Wegverkeergegevens, Verkeersinformatie dienst enz. Kevin is daar design ontwerper.

Chantal Smeekens behaalde haar VWO-diploma in 2002 aan het Theresia Lyceum.

Ze studeerde in Cambridge, daarna aan de Universiteit van Amsterdam Medische Antropologie en Sociale Wetenschappen. Vervolgens aan de Universiteit van Utrecht, Klinische en Gezondheids Psychologie. Tenslotte heeft zij een uitwisseling gedaan met de Universiteit van de Filippijnen en deed daar onderzoek naar HIV/Aids. Zij doet momenteel promotioneel onderzoek aan het NIHR (Nationaal Instituut voor Gezondheid) in Cambridge.

Chantal en Kevin Smeekens

Joseph Antzn.

De Steenkapper

Familiekrant 28

j.wijdemans@hetnet.nl

Oktober 2014

In Steenkapper 26 heb ik het gehad over Pieter Wijdemans. Zijn broer Dirk hadden we al besproken, hij verhuisde naar Amsterdam. Er blijft dan nog een zoon over Johannes. Hij is in 1865 getrouwd met Gerdina Sprangers de dochter van Jan Sprangers en Adriana Gijssels. Zij is in Dongen geboren en gaat door haar huwelijk in Kaatsheuvel wonen. Zij krijgen acht kinderen, een zoon overlijdt na zeven dagen, een andere zoon na 72 dagen. Een dochter overlijdt na zes dagen De anderen zijn twee zonen en drie dochters. Het hele gezin verhuist op 28 augustus 1880 naar Woudrichem.

De oudste broer van Pieter is Cornelis Wijdemans die is getrouwd met Lucia Brekelmans dochter van Pieter Brekelmans en Johanna Meijs. Het echtpaar krijgt zes kinderen waarvan de twee oudste jongens schoenmaker worden, maar voor hun 26 jaar overlijden. Alleen het jongste meisje trouwt; de rest van de kinderen worden niet ouder dan vier jaar. De jongste, Johanna, trouwt met de kleermaker Martinus Schrauwers.

Moeder Lucia Brekelmans wordt ook niet oud, zij overlijdt 35 jaar oud op Nieuwjaarsdag 1856. Haar echtgenoot hertrouwt in 1864 met Maria Smolders, dochter van Peter Smolders en Maria Snaphaan. Dit huwelijk krijgt acht kinderen waarvan er vier huwen. van de andere drie wordt er een 27 jaar, één een jaar en één doodgeboren.

De oudste zoon Ludovicus is in Kaatsheuvel geboren op 13 mei 1865, Martinus op 9 mei 1870, Adriana op 22 juni 1872 en Maria op 1 augustus 1878.

We vangen aan met Ludovicus

Hij trouwt in 1896 met Jacoba Simonis dochter van Johannes Simonis en Hendrika Dalleu. Ludovicus is schoenmaker en het gezin woont op de Vaarkant in Kaatsheuvel. Zijn fabriek stond aan de Verlengde Hoofdstraat. Van 1897 tot 1917 krijgen zij zeven kinderen, die allemaal trouwen. Maar eerst iets over vader Ludovicus.

Hij moet in 1896 in 's-Hertogenbosch voor de rechtbank verschijnen wegens mishandeling.

Het gezin verhuist op 31 december 1924 naar Tilburg op het adres Nijverstraat 18. Een jaar later op 28 november 1925, naar Molenstraat 101b. Vier jaar later verhuizen ze nogmaals en nu naar Besterdstraat 35. Op dat adres overlijden beide

echtlieden, Jacoba op 6 januari 1932 en Ludovicus op 1 september 1934. Hun kinderen zijn allen te Kaatsheuvel geboren.

L. WIJDEMANS

Magazijn van Dames-, Heeren- en Kinderschoenen

Schoen-
Fournituren

SCHOENEN
naar maat.

Molenstraat 101 - TILBURG

Hun kinderen.

Het oudste kind Maria Wijdemans, trouwt in 1927 met Franciscus Vriens. Hij was koopman in koloniale Waren en later kruidenier. Franciscus is geboren in Someren. Het gezin woont aanvankelijk in Tilburg maar verhuist dan naar Someren-Dorp. Niet lang daarna komen ze terug naar Tilburg en gaan ze in de Besterdstraat 33 wonen naast de ouders van Maria. De zus van Maria gaat met haar man in het vrijgekomen huis in Someren wonen. Een half jaar later gaan Franciscus en Maria in Dongen wonen aan de Hoge Ham. Een andere zus van Maria trekt dan in het huis in de Besterdstraat. Maar uiteindelijk gaan Franciscus en Maria toch weer terug naar Someren. Franciscus overlijdt op 94 jarige leeftijd in 1990 in Geldrop en begraven in Someren en Maria overlijdt op 95 jarige leeftijd in 1995 in Bakel en ook begraven in Someren. Ze laten drie kinderen achter, allen meisjes.

Het tweede kind is Johannes Wijdemans, hij trouwt in 1927 in Tilburg met Henriette Janssen dochter van Petrus Janssen en Cornelia Geboers. Het echtpaar gaat op het adres Molenstraat 140 wonen. Johannes is Koopman in Manufacturen. Ook zij verhuizen nog al eens. In 1930 naar de Houtstraat 193 en later naar het Paduaplein. Zowel in de Houtstraat als op het Paduaplein hadden zij een kruidenierswinkel. Ten laatste is hij met zijn vrouw in huize Padua gaan wonen, waar zij zijn overleden. Henriette in april 1976 op 71 jarige leeftijd en Johannes in februari 1996 op 95 jarige leeftijd. Zij laten 6 kinderen achter. Hun derde kind Ludovicus woonde met zijn gezin in Goirle en is daar in 2012 overleden.

Het derde kind Cornelia Wijdemans is op twee jarige leeftijd overleden in 1905.

Het vierde kind Henricus Wijdemans, hij trouwt met Maria Brouwers. Hun huwelijk blijft kinderloos. Zij reden met hun brommer heel Brabant door naar steden of dorpen waar het kermis was. Henricus is in Tilburg overleden in 1985 op 80 jarige leeftijd en zijn vrouw in Oisterwijk in 1998 op 88 jarige leeftijd. Ze zijn beiden op het kerkhof van Loven aan de Lovensestraat begraven.

Het vijfde kind Cornelia Wijdemans, zij trouwt met Antonius van de Camp in 1931. Antonius is huisschilder. Zij gaan aan de Varkensmarkt 2 wonen en in 1932 gaan zij in de vrij gekomen woning in de Besterdstraat 33 naast haar ouders. Zij krijgen in 1935 een meisje. Cornelia overlijdt op 46 jarige leeftijd in Tilburg in 1954 en Antonius trouwt opnieuw, nu met Henrica van Hal. Van haar is verder niets bekend. De in Zeeland geboren Antonius, overlijdt op 66 jarige leeftijd in 1975 in Tilburg.

Het zesde kind Henrica Wijdemans, zij trouwt met de in Kerkrade geboren Josephus Frings, te Tilburg in 1928. Josephus is broodbakker. Zij gaan bij haar ouders inwonen op Besterdstraat 35. Nog het zelfde jaar verhuizen ze naar Dongen, Veldstraat 6 en in 1929 weer terug naar Tilburg, Leonardstraat 53 en een jaar later naar Van Alkemadestraat 39. Tenslotte verhuizen ze in 1932 naar Someren, naar het leeg gekomen huis van haar zus Maria, Postelstraat 12. Josephus Frings is op 78 jarige leeftijd in 1983 te Eindhoven overleden. Van Henrica is verder niets bekend.

Het zevende kind Martinus Wijdemans, hij trouwt in 1938 te Tilburg met de in Someren geboren Petronella van der Voort. Martinus is electricien. Hij woont aanvankelijk bij zijn vader en zijn broer Henricus Wijdemans in de Besterdstraat 35. Na het overlijden van zijn vader trekt hij in 1934 naar Someren en gaat naast zijn zus en zwager Franciscus en Maria Vriens-Wijdemans wonen, Postelstraat 10a. Na twee maanden vertrekt hij, evenals zijn zus en zwager, terug naar Tilburg naar het adres Besterdstraat 33, naast hun broer Henricus. In 1937 gaat Martinus terug naar Someren, naar zijn oude adres. Waarschijnlijk woont daar zijn toekomstige bruid Petronella van der Voort. Als zij in 1938 trouwen trekken zij in bij hun broer Henricus, Besterdstraat 35 hier in Tilburg. Petronella van der Voort overlijdt in 2003 in Tilburg en Martinus in 2007 eveneens in Tilburg. Beiden zijn begraven op het kerkhof van Loven aan de Lovensestraat.

De Besterdstraat bestaat niet meer. Het was het noordelijk gedeelte van de huidige Besterd ring die tot 1 oktober 1963 zo heette. Hij liep van de Molenstraat tot de Achterstraat bij het Besterdplein.

De volgende keer gaan we verder met de broer en zusters van Ludovicus Wijdemans.

Een bidprentje.

Afgelopen zaterdag was ik bidprentjes aan het inbrengen op de Heemkundige kring. Toen kreeg ik een bidprentje in handen van Maria Helena Cornelia van Croonenburg. Zij was getrouwd met Petrus Josephus Dudar. De naam Dudar kwam me bekend voor. Na even zoeken in onze stamboom vond ik Johanna Maria Dudar. Een zuster van Petrus. Johanna was getrouwd met Adrianus Gijsbertus Wijdemans. Adrianus is een zoon van Pieter Wijdemans en Carolina van den Boom. Dat is de Pieter waarmee we hier boven aanvingen in onze nieuwe Steenkapper.

De familie Dudar was ook een schoenmakersfamilie. Een broer was schoenfabrikant en een andere broer fabrieksdirecteur, ook van een schoenenfabriek. Petrus viel uit de boot, hij was boekhouder ergens in Tilburg. Verder waren een broer en een zus in het klooster. De vader van deze Dudar's is Gerardus Dudar. Hij woonde in de Mariastraat en was ook schoenmaker. In de adressenlijst van Tilburg staat hij vermeld als Hoofdman van het Gilde St.Crispinus en Crispinianus. Dat is een gilde van schoenmakers. Op latere leeftijd woont hij in de Antoniusstraat 36. Op onverwachte plekken kom je zo familie tegen die ergens gerelateerd zijn aan Wijdemans.

In dankbare herinnering aan
**MARIA HELENA CORNELIA
VAN CROONENBURG**
weduwe van
Petrus Josephus Dudar
geboren te Tilburg 22 mei 1890 en
aldaar overleden 24 maart 1980.

Joseph Antzn.

De Steenkapper

Familiekrant 29

j.wijdemans@hetnet.nl

november 2014

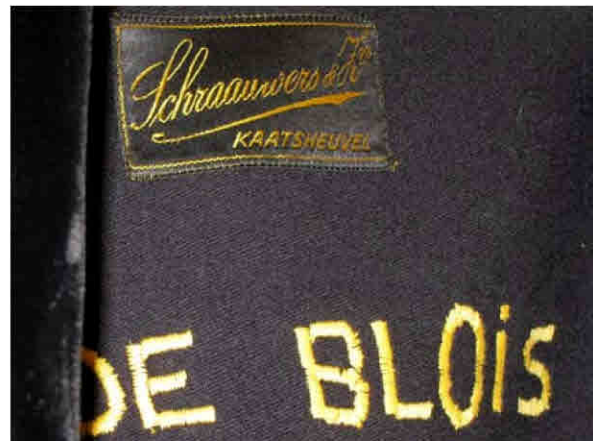
Lucianus Schraauwers (1886-?)

Tijdens het surfen op internet vond ik het bedrijf "Schraauwers en Zoon" uit Kaatsheuvel. Uit de tekst blijkt dat het een kleermakerij moet zijn. Natuurlijk word je dan meteen nieuwsgierig want ik weet dat een Wijdemans verbonden is met die naam. Na even zoeken in de stamboom vond ik: Martinus Schraauwers gehuwd met Johanna Wijdemans, van beroep kleermaker. Maar deze Martinus is het niet, maar wel zijn zoon Lucianus die ook kleermaker is. Johanna Wijdemans is een dochter van Cornelis Wijdemans en Lucia Brekelmans. In de vorige Steenkapper hebben we Johanna even terzijde vernoemd. Het echtpaar Martinus en Johanna heeft 12 kinderen gehad waarvan er maar vijf de huwbare leeftijd haalden. Daarbij zijn drie jongens. Alleen Lucianus is kleermaker. Lucianus trouwt in 1915 met Wilhelmina van der Boom.

Hoe ben ik nu op het Bedrijf Schraauwers en Zoon gekomen? Rond 1954-1955 ontstond het plan om in Eindhoven een Technische Hogeschool op te richten. Hoogleraren dienen bij officiële bijeenkomsten een toga te dragen, daarom stond dit onderwerp al op de agenda voordat de Hogeschool geopend was. De TU/e-toga wordt in couturiersjargon als volgt omschreven: "Gemaakt van croisé laken met breed Frans fluweel en kraag en manchetten, de mouwen rood gevoerd en het geheel afgeboord met zwart zijden koord".

Een hoogleraar aan de TU/e wordt geacht zijn toga (kosten zo'n negenhonderd euro) zelf aan te schaffen. Dat kon maar bij een tweetal adressen: een in Bergen op Zoom en een in Utrecht.' Daarom was de Fa. Schraauwers en Zoon er als de kippen bij om de toga's te mogen maken.

De eerste brief, van de firma Schraauwers en Zoon uit Kaatsheuvel, dateert van 4 maart 1955 en is (opmerkelijk!) gericht aan de heer W. van Lanschot van de pr-afdeling van Philips: "Zeer geachte heer, U weet dat wij op sommige Hogescholen exclusief de ambstoga leveren. Dit is ook het geval te Tilburg, waar men een uitgesproken lelijke toga heeft. Vaak is daar opgemerkt: 'hoe heeft men zo een lelijk ding kunnen ontwerpen?' In verband nu met de vestiging van een technische hogeschool te Eindhoven, waarvoor wij de creatie en levering van de togae ambiëren, zouden wij van u willen vernemen, als u dat niet derangeert, in welk stadium van ontstaan deze hogeschool is?"

Binnenzijde van de toga

De Lucianus Schraauwers krijgt als antwoord dat het zo'n vaart nog niet loopt en dat de Tweede Kamer zich nog moet buigen over de oprichting van de THE voordat de toga's in beeld komen. Maar in oktober 1956 mag Schraauwers langskomen bij rector magnificus prof.dr. H.B. Dorgelo. En dan gaat men een langdurig ontwerpproces in. De Senaat laat op 28 januari 1957 weten dat de door Schraauwers voorgestelde stof niet bevalt. "Het totale gewicht van de toga is aanzienlijk groter dan van een van de andere aanwezige toga's. Dit kwam de Senaat ongewenst voor, daar het dragen gedurende enige uren van een dergelijke toga te warm zal blijken te zijn. Verder heeft de Senaat zich uitgesproken voor de ronde kraag maar iets ruimer, zowel breder als lager." Een week daarna stuurt Schraauwers een staal op van een lichtere stof. Zijn bedrijf mag uiteindelijk de toga's aan veertien hoogleraren leveren voor driehonderdvijfendertig gulden per stuk.

Het bedrijf zit aan de Hoofdstraat 145 in Kaatsheuvel. Er is ook een winkel bij want in mei 1929 wordt voor de winkel van Lucianus een rijwiel gestolen van een dame die in de winkel was. Toen zij buiten kwam was haar rijwiel verdwenen en daar voor in plaats stond een oud en versleten verhickel. De politie nam het rijwiel in beslag en zou de zaak onderzoeken. De uitkomst heb ik niet kunnen vinden.

De medefirmant is zijn zoon Lucien, geboren op 13 november 1922.

Vader Lucianus blijkt een vooraanstaande burger te zijn. Zijn naam komt vele malen voor in de krant. Zo vermeldt de Tilburgsche Courant op 29 augustus 1926 dat hij lid is van het erecomité bij het 25 jarig pastoorsjubileum van Pastoor Völker. Op 4 mei 1929 wordt hij bestuurslid van de Kiesvereniging van de R.K. Staatspartij.

Dat de middenstand hem na aan het hart ligt blijkt uit een kranten bericht van 19 november 1938, ook weer uit de Tilburgsche Courant, dat hij voorzitter wordt van de plaatselijk middenstand. Hij is zeer ambitieus want het jaar daarop organiseert hij de KaMiTo, de Kaatsheuvelse Middenstands Tentoonstelling op 17-18 en 19 juni, dat in totaal 4000 bezoekers trekt.

Ook zit hij in het schoolbestuur van de Handels Avondschool, waarvan hij op 11 oktober 1939 het schooljaar opent.

In oktober 1946 verschijnt in de Nieuwe Tilburgsche Courant een advertentie voor personeel. Of dat iets te maken heeft met het volgende bericht is niet meer na te gaan.

Ene mevrouw de Bie krijgt op het gemeentehuis uit handen van Burgemeester E. Ockels een onderscheiding omdat zij 40 jaar werkzaam is bij kleermakerij Schraauwers en Zoon.

Lucianus Schraauwers noemde mevrouw De Bie een uiterst plichtsgetrouw medewerkster, bij wie de leiding van het bedrijf bij afwezigheid van de directie in vertrouwde handen is.

Ook zoon Lucien is een bezige bij, hij blijkt zich in de Kaatsheuvels hockeywereld te bewegen. Want 1946 staat in het Nieuwsblad van het Zuiden de volgende advertentie: **Gevraagd Hockey trainer voor RKMHC DES, te Kaatsheuvel. Te schrijven naar L. Schraauwers jr Hoofdstraat 125 in Kaatsheuvel.**

Nieuws over Opa Leonardus Josephus Wijdemans.

Onlangs vond ik in Helmond de woonplaatsen van onze overgrootvader Jacobus Wijdemans. Hij blijkt van 1872 tot maart 1876 aan de Haven 81 gewoond te hebben. Dat betekent dat onze opa aan de Haven 81 is geboren, want hij is op 11 januari 1875 geboren. Zijn ouders verhuizen in maart 1876 naar de Molenstraat 38. De moeder van opa, Maria Elisabeth van

Deun overlijdt op 28 januari 1881. Tot 1882 heeft hij twee dienstmeiden gehad, hij woont dan op het adres Achter de Ameide C312. Bij het huwelijk van zijn 2^e vrouw Helena Deelen op 11 maart 1882 woont hij Heide C490. Daarna aan de Steenweg E241 en als zij verhuizen op 6 juni 1889 naar Tilburg woonden zij vanaf 1887 op Hoogeind D308.

Overgrootvader Jacobus is dus nog al eens verhuisd in Helmond. Later in Tilburg is hij ook verscheidene keren van adres veranderd.

JosephAntzn

Nieuws van de Wijdemansreünie.

De volgende Wijdemansreünie zal georganiseerd worden door de fam. Voss.

Deze zal worden gehouden op **15 mei 2016 dat is 1^e pinksterdag** in Wuppertal Duitsland.

De volgende reünievergadering zal worden gehouden in april/mei 2015 in Wuppertal omdat Hans Jurgen op 24 november 2014 voor 4 maanden vakantie houdt op Tenerife.

Daarna zal er meer informatie beschikbaar zijn.

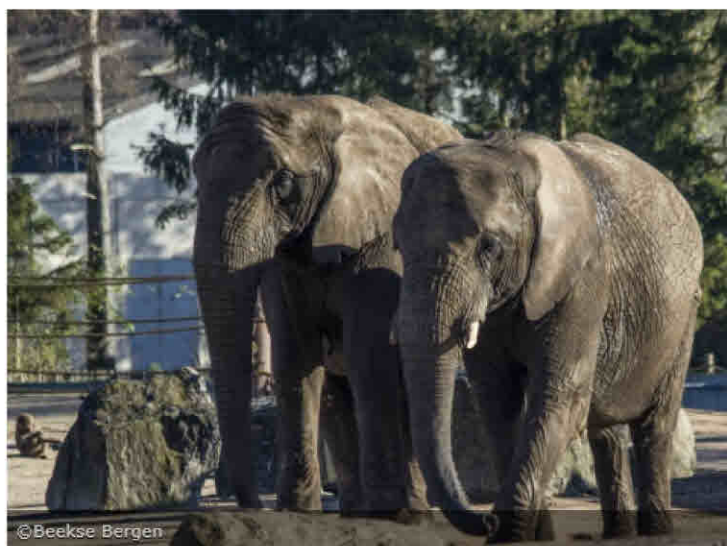
Het reüniecomité

Nieuw verblijf voor komst olifantenfamilie in Safaripark

18 november 2014 | Laatste update: 18 november, 12:50

©Beekse Bergen

HILVARENBEEK - Safaripark Beekse Bergen krijgt er een groep nieuwe olifanten bij. Vier Afrikaanse olifanten verhuizen in maart vanuit Duitsland naar Hilvarenbeek.

Eigenaar Libéma investeert ruim één miljoen in de realisatie van de hypermoderne olifantenstal die begin in april 2015 klaar moet zijn en bestaat uit een groot binnenverblijf van ongeveer 450 vierkante meter.

Met de komst van een echte olifantenfamilie met uitzicht op gezinsuitbreiding, gaat een lang gekoesterde wens van het Safaripark in vervulling. Het gaat om moeder Punda (in 1992 geboren in het Zuid-Afrikaanse Krugerpark) met haar drie jongen. Dat zijn de vrouwtjes Bongi (Wuppertal, 2005) en Pina Nessie (Wuppertal, 2013) en het jonge mannetje Shauwu (Wuppertal, 2011).

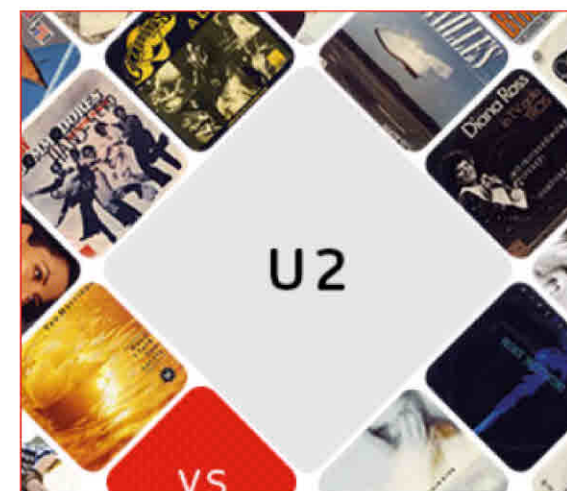
In Hilvarenbeek wonen al drie andere olifanten: stier Calimero en zijn twee vrouwtjes Sabi en Carla.

Bekijk ook...

- ▶ Nijlpaarden en krokodillen bezorgen Beekse Bergen meer bezoekers (video)
- ▶ Nijlpaarden en krokodillen krijgen duurste onderkomen in Beekse Bergen

Meest gelezen

- 1 Vader uit Heesch furieus na uitspraak dodelijk ongeluk Meijel (video)
- 2 Vrouw slaat met auto vol sinterklaascadeaus over de kop op A65 bij Berkel-Enschot
- 3 Vrouw veroorzaakte dodelijk ongeval in Geffen onder invloed
- 4 Bestuur van Longa in brandbrief: 'Voetbalclub is niet meer te redden'
- 5 Verpakkingsbedrijf 3 Pak in Tilburg failliet

De Steenkapper

Familiekrant 30

j.wijdemans@hetnet.nl

december 2014

Deze keer geen familiekroniek, maar er zijn andere wetenswaardigheden en nieuwtjes over familieleden en olifanten.

Wuppertal naar Hilvarenbeek.

Nee de familie reünie gaat niet naar Hilvarenbeek. Maar er komt wel dierlijkvolk naar Hilvarenbeek.

Safaripark Beekse Bergen krijgt er namelijk een groep nieuwe olifanten bij. Vier Afrikaanse olifanten verhuizen in maart 2015 vanuit Wuppertal naar Hilvarenbeek.

Eigenaar Libéma investeert ruim één miljoen in de realisatie van de hypermoderne olifantenstal die begin in april 2015 klaar moet zijn en bestaat uit een groot binnenverblijf van ongeveer 450 vierkante meter.

Met de komst van een echte olifantenfamilie met uitzicht op gezinsuitbreiding, gaat een lang gekoesterde wens van het Safaripark in vervulling. Het gaat om moeder Punda (in 1992 geboren in het Zuid-Afrikaanse Krugerpark) met haar drie jongen. Dat zijn de vrouwtjes Bongi geboren 3 juni 2005 in Wuppertal en Pina Nessie die op 11 augustus 2013 in Wuppertal werd geboren. Het jonge mannetje Shawu werd op 16 januari 2011 in Wuppertal geboren. Bongi woog bij haar geboorte 106 kg en was 87 cm hoog. De geboorte werd ondersteund met een dierverzorger en een dieren arts en verliep zonder problemen. Bongi was het eerste Afrikaanse olifantje dat in Nordrhein/Westfalen werd geboren.

Wuppertaler Zoo

Pina Nessie werd genoemd naar de olifantenverzorgster Pina Bausch, die ook op 11 augustus verjaarde. De geboorte van Pina werd zonder ondersteuning van de verzorgers in de olifantenfamilie geboren. Zij kon meteen na de geboorte al zelfstandig staan en begon 1½ later al bij de moeder drinken.

De zoon Shawu woog bij de geboorte 128 kg en was 98 cm groot. Aanvankelijk had hij moeite om bij zijn moeder te drinken. Maar na enige dagen met behulp van de dierenverzorger wist hij de melk bij zijn moeder te vinden.

Bij Safaripark Beekse Bergen zijn ze erg in hun nopjes. Een kans als deze krijg je namelijk niet vaak. In het wild leven olifanten in familiegroepen waarbij een vrouw, de matriarch, aan

Geboorte van Pina Nessie

het hoofd staat. Dat is bij Punda ook het geval. In Wuppertal maakt deze familie deel uit van een grotere groep.

Om te zorgen dat de samenstelling van de olifantenpopulatie in Wuppertal daar zo natuurlijk mogelijk blijft en dit gezinnetje elders groter kan groeien, besloot het Duitse park om deze vier olifanten te laten vertrekken.

In Hilvarenbeek wonen al drie andere olifanten: stier Calimero en zijn twee vrouwtjes Sabi en Carla.

Zo kan er een kans ontstaan voor Safaripark Beekse Bergen om jonge olifantjes te krijgen en

op die manier bij te dragen aan het Europese fokprogramma voor Afrikaanse olifanten. Dat is ons tot nu toe nog nooit gelukt. Er is goede hoop dat het Safaripark nu als eerste dierentuin in de Benelux daar wél in gaat slagen. De parkmanager Dhr. Sjors van den Boogaart heeft er een goed gevoel bij.

Safaripark Beekse Bergen werd in 2013 en 2014 uitgeroepen tot beste dierentuin van Nederland.

WELKOM BIJ HAARWENSEN

Veel kinderen die als gevolg van een medische behandeling of een andere oorzaak kaal zijn of worden, zouden er alles voor over hebben om weer met een volle haardos door het leven te kunnen.

Stichting Haarwensen zorgt ervoor dat deze kinderen een pruik van echt haar kunnen dragen. Zonder dat daar kosten aan verbonden zijn voor de ouders.

Estee van Luijck, dochter van Bjorn en Mirka van Luijck heeft haar 25 cm lange staart gedoneerd aan deze stichting.

Voor meer bijzonderheden zie: www.haarwensen.nl

Warandaloop

Op 21 – 22 - 23 november j.l. vond weer de traditionele warandaloop plaats. Natuurlijk waren onze familieleden weer present. Zij liepen op 23 november.

Leo van ome Tino en zijn zoon Dave en Hennie van ome Frans.

En er zijn daar foto's van.

JosephAntzn.

Alle familieleden wensen wij een zalig Kerstfeest en een gelukkig en gezond 2015 toe.

Jeanny en Joseph Wijdemans